

A Céltudatos gyülekezet kritikája

Rick Warren mozgalma a Biblia fényében

1. Egyik testvérem kérésére megnéztem Rick Warren videóját (Céltudatos gyülekezet, [youtube.com/watch?v=IsIckLW3V40](https://www.youtube.com/watch?v=IsIckLW3V40)), és elolvastam *A céltudatos gyülekezet* c. könyve fejezetenkénti összefoglalását.* Úgy látom, hogy Warren elképzelése sok jó és megszívlelendő gondolat mellett számos komoly melléfogást is tartalmaz. Szerintem az alapvető gond rögtön **a gyülekezet céljainak** meghatározásával kezdődik. Az öt „cél” (imádat, közösség, tanítványság, szolgálat, misszió/evangelizáció) önmagában nem rossz, de egyrészt ezek inkább tevékenységek, mint célok (kivéve az imádatot, amely helyett inkább **Isten dicsőítését, szeretetét, megismerését** hangsúlyoznám mint fő célt – különösen, ha a nagy parancsolatból indulunk ki, ahogy Warren teszi**), másrészt nem ezek határozzák meg és mondják el a legfontosabb dolgokat a gyülekezetet illetően (ami abból is látszik, hogy a katolikusok is elfogadják őket, legalábbis Warren szerint). Warren azt állítja, hogy **a gyülekezet küldetésnyilatkozata az alap** – amely náluk így hangzik: „A Nagy Parancsolat és a Nagy Küldetés [Mt 22,37-40 és 28,19-20] iránti Nagy Odaszánás Nagy[szerű] Gyülekezetté tesz.” „Ez minden! Saddlebackben csak erre törekszünk. Semmi mással nem foglalkozunk.” (4–5. fejezet) Szerintem ez nagy baj! Jó a céltudatosság, a fókusz, de ez már szűklátókörűség (csórlátás), ami inkább „nagy kisikláshoz” vezet – ld. alább. Szerintem a gyülekezetet illetően valójában **a Biblia gyülekezetekről szóló tanítása az alap**, s az ehhez való hűség megítélése szempontjából pontosabb, hasznosabb, történelmibb megközelítésnek tartom **az egészséges gyülekezet ismertetőjeleit**, ahogy a 9Marks és (kissé eltérően és talán pontosabban) Wayne Grudem rendszeres teológiája felsorolja őket, ld. a könyvem 4. függelékét (hivo.hu/HRBGY.pdf).

* Ld. Steiner József doktori disszertációját: *A missziói elméletől a gyakorlatig – A Céltudatos Gyülekezet Mozgalom missziológiai elemzése és magyarországi alkalmazhatóságának vizsgálata* (Debrecen, 2018), 101–134. o. dea.lib.unideb.hu/server/api/core/bitstreams/822f7a6f-1bf5-4bfb-9c93-43ef10fd1cc4/content.

** A szeretet helyett az imádat hangsúlyozása még elmegy, de a keresztségben a közösségre való utalást látni már elég merész asszociáció!

Itt is tetten érhető, hogy Warren a saját elképzeléseit látja bele a Bibliába, ahelyett hogy a Szentírásban próbálná fölfedezni a gyülekezetre vonatkozó isteni elképzeléseket és elveket.

2. Ráadásul Warren inkább **pragmatikus megfontolásokra és marketingmódszerekre**,* mint a Bibliára alapozva **rossz következtetéseket és struktúrát** épít az 5 célra – pl. **keresőbarát** (vagy inkább keresőközpontú,** 14. [és 16.] fejezet) **istentiszteletek, rétegyülekezet***** megcélzása stb. Mindez várhatóan az egyének és gyülekezeti (csoport)alkalmak felszínességéhez és tartós lelki kiskorúsághoz vezet (amit az is jelez, hogy 30.000-en nem veszik észre, illetve nem korrigálják láthatóan a jelentős torzulásokat, ld. a következő bekezdést is****). Warren szerint **a gyülekezet felépítésében kívülről kell kiindulni**, nem az elkötelezett magból – először a nem hívó tömeget kell elérni (8. fejezet). A marketingben ez jó módszer lehet, de Jézus mintha nem ezt tette volna, hanem a kezdetektől egy szűk tanítványi körre összpontosította a figyelme zömét (Jn 1 stb.).

* Uo., 199–200., 244. o., ahol e gyakori kritika jogosságát Steiner József is elismeri, bár általában véve helyeslően és támogatóan ír Warrenről és mozgalmáról.

** A Warren által használt „seeker-sensitive” kifejezés ugyan csupán a keresők iránti fogékonyságra utal, de a 14. fejezet címében a tartalma alapján mintha indokoltan használták volna a „Keresőközpontú istentiszteletek kialakítása” fordítást.

*** „Saddleback Sam” (vagyis a gyülekezetük által megcélzott „tipikus célszemély”) 35–45 éves, diplomás, gazdag, nős, 2 gyermekes férfi (9. fejezet).

**** Ennek további oka lehet a „nagyság” hamis illúziójából fakadó túlzott büszkeség.

3. Warrenék gyülekezete, a Saddleback Church egyrészt a fent említett ismertetőjelek alapján **egészségtelen** (pontosabban igeellenes) **vezetésű** (élén egy föllelkéssel* [aki a közelmúltig maga Warren volt; a gyülekezet sokáig {szinte} kizárólag az ő {és felesége} szolgálatán alapult, ld. könyve „előszavát”], valamint **NŐI LELKÉSZEKKEKEL**, ami miatt nemrég kizárták őket a Déli Baptista Szövetségből**), másrészt kb. 30 ezer fős **megagyülekezet** – ezek Os Guinness általi éles (és attól tartok, meglehetősen pontos) kritikája valószínűleg nagyrészt a Saddleback

esetében is találó, ld. Guinness *Dining with the Devil: The Megachurch Movement Flirts with Modernity* (Vacsorázás az ördöggel – A megagyülekezetek mozgalma a modernitással flörtöl, Baker, 1993) c. könyvecskéjét.

* Úgy tűnik, Warren az egész könyvben az egyszemélyi gyülekezetvezetés modelljét tartja szem előtt, ami a bibliai tanítás súlyos eltorzítása, ld. pl. *Biblikus gyülekezetvezetés* c. könyvemet (hivo.hu/HRBGY.pdf), A. Strauch azonos című könyvét, *A gyülekezet előjárói – Isten népének pásztorai* c. 9Marks-könyvet és Grudem *Rendszeres teológiájának* 47. fejezetét (ld. a könyvem Irodalomjegyzékét).

** Ld. en.wikipedia.org/wiki/Saddleback_Church.

4. Warren könyvében **sok jó gondolat** is található. Telitalálat pl. a közösségi lelki növekedés, a kis csoportok, a jó szokások és a jellem hangsúlyozása (bár négy [rövid] tanfolyam elvégzése után [18. fejezet] nem feltétlenül lesz egy frissen megtért emberből lelki vezető*). Részben bizonyára ennek (no meg a belepumpált **sok pénznek**) is köszönhető, hogy Warren mozgalma a sok hibája ellenére világszerte eléggé nyomul. Pl. egy **gazdag nagyvárosi környezetben a „fiatal” középosztályt megcélzó gyülekezet** viszonylag könnyen nőhet nagyra és kaszálnak sok pénzt, miközben figyelmen kívül hagyja a közvetlen környezetében levő szerencsétleneket („ők nem a célcsoportunkhoz tartoznak”), de esetleg szépen adakozik távoli szegényeknek (sőt missziózik is köztük!). Ez szerintem szöges ellentétben áll Jézus (és a teljes Biblia) tanításával és példájával. A fentiek miatt magam nem szívesen állnék be ebbe a rossz cél felé tartó sorba – inkább igyekszem távol maradni tőle. Warren mozgalmának további éleslátó kritikáját fogalmazza meg Tim Challies (challies.com/articles/rick-warren-three-primary-concerns) és Michael J. Penfold (webtruth.org/church-issues/the-purpose-driven-church-rick-warren-critique).

* Ld. Baczynski László(ék), a tanítványságot mindig is erősen szorgalmazó Timóteus Társaság vezetője 1. előadásának elejét az Evangéliumi Fórum tanítványság műhelyén: evangeliumiforum.hu/ef-archivum/hang-es-kepanyagok-2023.

Hargitai Róbert (hivo.hu), 2024. 09. 30.

Változtatás nélkül szabadon másolható.